

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No. | General Publication Number: 1839

FCR Sertifika No. | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Alt Marka | Imprint: Fecr

Yayın No | Publication Number: 1089

Kitap Adı : Kur'an Öyküleri-1

Book Title : Qur'anic Stories-1

Eserin Orijinal Adı : Maa Kasası's-Sâbıkîn fi'l-Kur'an

Original Title of the Work : With the Stories of the Former Peoples in the Qur'an

ISBN : 978-625-8724-46-2

DOI : doi.org/10.70458/fcr.9786258724462

Yazar | Author: Salah Abdulfettah el-Hâlidî

Çeviren | Translator: İbrahim Sarmış

Yayın Türü: Kitap | Publication Type: Book - Monograph

Yayın Dili: Türkçe | Language: Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 2

Sayfa Sayısı | Pages: 308 (xviii + 290)

Yayın Tarihi | Publication Date: Ocak | January 2026

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj | Layout Design: FCR

Kapak | Cover Design: FCR - Coşkun Işıkgül

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HRCV1 Din: - İslam | Religion & beliefs: Islam

BISAC: REL006020 - Din / İslam / Kuran ve Yorumu | Religion / Islam / Koran & Commentaries

THEMA: QRAM2 - Kur'an ve Yorumu | The Koran & commentaries

LC Classification: BP130.4 - Kur'an Yorumu | Koran—Criticism, interpretation, etc.

DEWEY: 297.1227 - Kur'an Yorumu | Koran—Interpretation and Criticism

WoS Category: Din | Religion

WoS Citation Topics Meso: Din | Religion

WoS Citation Topics Micro: İlahiyat | Theology

Scopus Subject Areas: 1211 - Din | Religious Studies

Atıf Bilgisi | Cite as: el-Hâlidî, Salah Abdulfettah. *Kur'an Öyküleri-1*. Ankara: FCR Yayın Ltd.-Fecr, 2026.

© Tüm hakları saklıdır | All rights reserved: FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Kur'an Öyküleri-1

Prof. Dr. Salah Abdulfettah el-Hâlidî

Çeviren
Prof. Dr. İbrahim Sarmış

Ankara 2026

Yazar Hakkında

Prof. Dr. Salah Abdulfettah el-Hâlidî

Filistin'in Cenin şehrinde 1947 yılında doğan Hâlidî, ziraatla uğraşan fakir bir ailede yetişmiştir. İlk eğitimine hükümete bağlı okulda başlayan yazar, akabinde Ezher ile bağlantılı çalışan Nablus'taki İslâmî enstitüde eğitim sürecini devam ettirmiştir. Burada başarılı öğrencilere uygulanan sistemle Mısır'a gönderilmiş ve 18 yaşında Ezher'de lise diplomasını almıştır. Ardından 1966-1970 yılları arasında Ezher Üniversitesi Şerîa Fakültesinde lisans eğitimini tamamlamıştır. 1967 yılında Batı Kudüs'ün işgali nedeniyle Mısır'dan Ürdün'e dönen yazar 1967-1976 yılları arasında memur olarak çalışmıştır. "Seyyid Kutub ve Tasvîrül-Fennî fi'l-Kur'ân" başlıklı yüksek lisans tezini 1977- 1980 yılları arasında Riyad'da İmam Muhammed b. Suûd Üniversitesinde hazırlamıştır. Bu tezin jürisindeki isimlerden biri de Seyyid Kutub'un ikizi Muhammed Kutub'dur. Yüksek lisans eğitiminin ardından tekrar Ürdün'e dönmüş, burada öğretmenlik ve imamlık görevlerini icra etmiştir. Doktora derecesini aynı üniversite bünyesinde "Fî Zilâli'l- Kur'ân -Dirâse ve't-Takvîm-" başlıklı teziyle almıştır. Ürdün'deki üniversitelerde 1981-2015 yılları arasında ders veren Hâlidî'nin eserlerinin çoğu Kur'ân ve tefsir araştırmaları hakkındadır. Amman'da 28 Ocak 2022 tarihinde korona virüs sebebiyle vefat etmiştir.

About the Author

Prof. Dr. Salah Abdulfettah al-Khalidi

Was born in 1947 in Jenin, Palestine, into a poor family engaged in agriculture. He began his early education at a government school and subsequently continued his studies at the Islamic Institute in Nablus, which was affiliated with al-Azhar. Through a system designed for outstanding students, he was sent to Egypt, where he obtained his secondary-school diploma from al-Azhar at the age of eighteen.

Between 1966 and 1970, al-Khalidi completed his undergraduate studies at the Faculty of Shari'a at al-Azhar University. Following the occupation of West Jerusalem in 1967, he returned from Egypt to Jordan, where he worked as a civil servant from 1967 to 1976. He pursued his master's degree between 1977 and 1980 at Imam Muhammad ibn Saud Islamic University in Riyadh, writing a thesis entitled *Sayyid Qutb and al-Taṣwīr al-Fanni fī al-Qurʾān* ("Sayyid Qutb and the Artistic Imagery in the Qur'an"). One of the members of his thesis committee was Muhammad Qutb, the twin brother of Sayyid Qutb.

After completing his master's degree, al-Khalidi returned to Jordan, where he served as both a schoolteacher and an imam. He earned his doctoral degree at the same university with a dissertation entitled *Fī Ṣīlāl al-Qurʾān: Dirāsa wa-Taqwīm* ("In the Shade of the Qur'an: A Study and Evaluation"). From 1981 to 2015, he taught at several universities in Jordan.

The majority of al-Khalidi's scholarly works focus on Qur'anic studies and Qur'anic exegesis (*tafsīr*). He passed away in Amman on 28 January 2022 due to complications related to the coronavirus.

Çeviren Hakkında | About the Translator

Prof. Dr. İbrahim Sarmış

1948 yılında Mardin/Yeşilli'de doğdu. İlköğrenimini Yeşilli'de yaptıktan sonra İmam Hatip Okulunun orta kısmını Mardin'de, liseyi Diyarbakır'da okudu. 1973 yılında Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nden mezun oldu. Dört yıl Van ve Tarsus İmam Hatip Liselerinde görev yaptıktan sonra 1977 yılında Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nde asistan oldu. 1986 yılında doktor, 1987'de doçent ve 1995'te Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında profesör oldu. 28 Şubat sürecinde 2000 yılında Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden emekli olduktan sonra, 2013 yılında aynı fakültede (NEÜ) tekrar göreve başladı. 2015 Mart ayında yaş haddinden tekrar emekli oldu. Arap Dili ve Edebiyatı ile ilgili çalışmalarının yanında yirmi kadar çevirisi olan yazarın on beş adet de telif eseri bulunmaktadır.

Prof. Dr. İbrahim Sarmış was born in 1948 in Yeşilli, Mardin (Türkiye). He completed his primary education in Yeşilli, attended the middle level of Imam Hatip School in Mardin, and finished high school in Diyarbakır. In 1973, he graduated from the Konya Higher Islamic Institute. After serving for four years at Imam Hatip High Schools in Van and Tarsus, he was appointed as a research assistant at the Konya Higher Islamic Institute in 1977.

He earned his PhD in 1986, was promoted to associate professor in 1987, and attained the rank of full professor in 1995 in the Department of Arabic Language and Literature. Following the events of the February 28 process, he retired in 2000 from the Faculty of Theology at Selçuk University. He later returned to the same faculty (Necmettin Erbakan University) in 2013 and retired once again due to the age limit in March 2015.

In addition to his scholarly studies in Arabic Language and Literature, Prof. Dr. Sarmış is the author of approximately twenty translations and fifteen original (authored) works.

Kitap Hakkında

Kur'an Öyküleri-1

Kur'an Öyküleri 1, Kur'an-ı Kerim'de yer alan kıssaları yalnızca tarihsel anlatılar olarak değil; ahlâkî, toplumsal ve eğitsel yönleriyle ele alan bütüncül bir çalışmadır. Eserin temel amacı, Kur'an kıssalarının insanı doğru düşünmeye, sahih inanca yönlendiren ilahî mesajlar taşıdığını ortaya koymak ve bu anlatıların çağlar üstü yönünü vurgulamaktır. Kitap, özellikle İsrailoğulları kıssalarını merkeze alarak, geçmiş ümmetlerin yaşantıları üzerinden günümüz insanına hitap eden evrensel dersleri analiz etmektedir.

Yazar, Kur'an kıssalarının mitolojik veya edebî bir kurgu olmadığını; bilakis hakikate dayalı, tarihsel gerçekliği bulunan ilahî anlatımlar olduğunu savunur. Bu bağlamda kıssalar, olayların kronolojik aktarımından ziyade mesaj merkezli bir yöntemle ele alınmaktadır. Kur'an'ın kıssaları farklı surelerde parça parça sunmasının hikmeti, okuyucuyu sürekli tefekküre sevk etmek ve mesajın zihinde derinleşmesini sağlamaktır.

Eserde, Hz. Musa, Firavun, Karun, Talut ve Calut gibi örnek şahsiyetler üzerinden iman–inkâr, adalet–zulüm, sabır–isyan gibi temel karşıtlıklar incelenir. Ayrıca Ashab-ı Kehf ve Hz. Yusuf kıssaları bağlamında insanın ahlâkî direnci, ilahî yardım ve kader bilinci ele alınır. Bu yönüyle kitap, Kur'an kıssalarını pedagojik bir yöntemle değerlendirerek bireysel ve toplumsal dönüşümün imkânlarını tartışır.

Sonuç olarak Kur'an Öyküleri 1, Kur'an kıssalarını modern okuyucu için anlaşılır kılmayı hedefleyen, tefsir, ahlâk ve eğitim disiplinleriyle ilişkili özgün bir çalışmadır. Eser, Kur'an anlatılarının sadece geçmişi değil, bugünü ve geleceği de inşa eden ilahî rehberlik sunduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an kıssaları; İsrailoğulları; ahlâkî mesaj; ilahî rehberlik; tefsir

About the Book

Qur'anic Stories-1

Qur'anic Stories 1 is a comprehensive study that examines the narratives of the Qur'an not merely as historical accounts but as divine messages carrying moral, social, and educational significance. The primary aim of the work is to demonstrate that Qur'anic stories guide humanity toward sound belief, ethical conduct, and reflective thinking. Focusing mainly on the stories of the Children of Israel, the book analyzes how past communities' experiences convey universal lessons relevant to contemporary society.

The author argues that Qur'anic stories are neither mythical nor fictional narratives; rather, they are grounded in historical truth and divine wisdom. Instead of presenting events in strict chronological order, the Qur'an adopts a message-centered narrative structure. The repetition and distribution of stories across different chapters are interpreted as a deliberate pedagogical method intended to deepen reflection and reinforce moral awareness.

Through exemplary figures such as Moses, Pharaoh, Korah, Saul, and Goliath, the book explores fundamental contrasts including faith and disbelief, justice and oppression, patience and rebellion. In addition, the stories of the Companions of the Cave and Joseph are examined in relation to moral resilience, divine assistance, and the concept of destiny. In this respect, the work presents Qur'anic narratives as dynamic instruments of moral education that contribute to both individual and social transformation.

The study employs an analytical and interpretive methodology grounded in the Qur'anic text, avoiding excessive reliance on external legendary material. By doing so, it emphasizes the Qur'an's own explanatory framework and its capacity to address human nature, social conflicts, and ethical responsibility across time.

In conclusion, Qur'anic Stories 1 offers an original and accessible contribution to Qur'anic studies by highlighting the enduring relevance of Qur'anic narratives. It demonstrates that these stories are not confined to the past but function as a continuous source of divine guidance shaping present and future human experience.

Keywords: Qur'anic stories; Children of Israel; moral instruction; divine guidance; Qur'anic interpretation

İÇİNDEKİLER

YAZARIN ÖN SÖZÜ	xi
KUR'AN, ÖYKÜLERİNİ NASIL TANITTIYOR?	1
KUR'AN ÖYKÜLERİNE NASIL BAKMALI?	13
KUR'AN'DA İSRAİLOĞULLARI ÖYKÜLERİ	41
I. HZ. MUSA'NIN ANNESİNİN ÖYKÜSÜ	43
II. FİRAVUN AİLESİNDEN MÜMİN ADAMIN ÖYKÜSÜ	67
III. KARUN ÖYKÜSÜ	115
IV. İSRAİLOĞULLARININ ÇÖL HAYATI	165
V. İSRAİLOĞULLARININ İNEK KESME ÖYKÜSÜ	191
VI. CUMARTESİ ADAMLARI ÖYKÜSÜ	217
VII. TALUT ÖYKÜSÜ	247
SON SÖZ	281
KAYNAKÇA	285
DİZİN	287

YAZARIN ÖN SÖZÜ

Şüphesiz hamd Allah'ındır. Ona hamd eder, ondan yardım ve hidayet dileriz. Kötü duygularımızdan ve işlediğimiz kötülüklerden O'na sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini kimse saptıramaz, saptırdığını da kimse doğru yola getiremez. Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in 'O'nun kulu ve elçisi olduğuna şehadet ederiz. Allah'ın salat ve selamı Muhammed'e, aile fertleri ve yakınlarına olsun.

Kur'an-ı Kerim, önceki milletlerden öyküler anlatır. Bu öykülerin şüphe götürmez gerçekler olduğunu belirttiği gibi en güzel öyküler olduğunu da söyler.

Yüce Allah, öğüt almamız için bu öyküleri bize anlattığını bildirmekte, ders almaları için onları başkalarına da anlatmamızı istemektedir. Öncekilerin öykülerinde, onları inceleyen, içerdikleri öğüt ve dersleri kavrayan, onlardan dersler ve anlamlar çıkaran akıl sahipleri için dersler olduğunu bildirmektedir.

Aynı şekilde Yüce Allah, davet, ıslah, cihad, direniş ve sabır alanında öykülerini bize anlattığı salih ve ıslahatçı bu kişilerin yolundan gitmemizi emretmektedir.

Yüce Allah, Kur'an'ı iyice düşünüp taşınmamızı, öncekilerin öykülerini anlatarak vermek istediği ders ve öğütleri, anlam ve bilgileri iyice anlamamızı istemektedir. Kur'an ilimlerini ve tefsirini bildiğimiz kadarıyla öykülerinin hedeflerini, içerdikleri gerçekleri ve yönlendirmeleri anlayarak, düşünüp taşınma, ibret ve öğüt alma emrini yerine getirerek, Kur'an'a hizmet etmek ümidiyle içerdikleri öncekilerin öyküleriyle ilgili bu çalışmayı yaptık.

Çağımızda Müslümanlar uluslararası büyük bir saldırıya hedef olmaktadır. Düşmanın Müslümanlara saldırısı gün geçtikçe artmakta, çeşitlilik kazanmakta, barbarlaşıp azgınlaşmaktadır. Çağdaş İslam dünyasında düşman çok ileri saflara ulaşmış bulunmaktadır. Ama komuta merkezine ulaşmamıştır ve Allah'ın izniyle ulaşamayacaktır.

Kimi davetçiler, eğitimciler ve ıslahatçılar bu ümmete karşı görevlerini yerine getirdiler. Öğüt verdiler, yönlendirdiler, eğittiler, doğru yolu gösterdiler, bu yolun işaretlerini ve özelliklerini tarif ettiler, düşmana karşı koyarak ve cihad ederek ümmete önderlik yaptılar.

Allah'ın erlerinden kadın ve erkekler bu öğüt ve açıklamaları kabul ettiler, hak ve davet yoluna sarıldılar, batıl, fesat ve şer güçlere karşı koydular, iman ve izzetle, sabır ve sebatla, himmet ve azimle, doğruluk ve ihlasla, güven ve kesin inançla, Allah'ın rızasını umarak ve vereceklerini seçerek düşmana karşı direniş ve cihad meydanına indiler. Gün geçtikçe hakkın yolu daha çok netleşmekte, her gün salih kadın ve erkekler o yola daha çok yönelmekte, girmekte ve sarılmaktadır.

Allah'ın izniyle, onlar için istediğini ve onlardan beklediğini gerçekleştirerek bu doğru yolun; sırat-ı müstakimin sonuna varacak ve hedefe ulaşacaklardır.

Allah'ın izniyle, bu erler ümmetin bugünkü kötü durumunu, çarpık yapısını değiştirecekler, tehlikeli hastalıklarını tedavi edeceklerdir. Batılın şer ve fesat güçlerine başarıyla karşı koyacaklar, düşmanın her türlü komplo, hile ve gizli oyunlarını boşa çıkaracaklar ve yenilgiye uğratacaklardır. Çünkü Allah'ın yarası budur. Yeryüzünde hilafet, öncülük, şahitlik ve liderlik ümmeti olan bu ümmete sözü budur.

Kesin olarak inanıyoruz ki İslam ümmetinin semasını kaplayan bu sis Allah'ın izniyle dağılacak, düşmanları başarısız olup yenilecek, ümmet tekrar sağlığına kavuşacak, kanı yenilenecek, tekrar öncü konumuna ve lider durumuna gelecektir.

Ancak bu dilek ve temenniler, bu bilinçli ve pratik isteyen gerçekçi rüyalar, çabaların arttırılmasını, istenen şeylerin sağlanmasını ve asla değişmeyen ilahî yarasına göre üstün gelen milletler için kararlaştırmış olduğu şartları ve nitelikleri gerçekleştirmeyi gerektirmektedir.

İnanıyoruz ki bu ümmet için beklediğimiz mutlu gelecek ve üstün konumun hareket noktası ve temeli Kur'an'dır. Çünkü ilk defa

varlık sahnesine çıkararak odur. İnsanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmet yapan ve onu insanlara lideri yapan odur. Yeniden ortaya çıkaracak ve yeniden insanlığa lider yapacak da yine kendisidir. Ümmetin geçmişi ne ile düzelmişse, bugünü ve geleceği de ancak onunla düzelebilir.

Gücümün yettiği ve zamanımın elverdiği ölçüde söz ve emekle, düşünce ve açıklama ile İslam ümmetinin yeniden dirilişine katkıda bulunmayı kendime bir görev olarak bildim. Sahip olduklarımın anılmaya değmeyecek kadar az olduğunu biliyorum ama ümmetten esirgenmesinin de caiz olmadığına inanıyorum.

İslam ümmetinin dirilişinde hareket noktasının Kur'an olması gerektiğine inanıyorum. Çünkü dirilişin hareket noktası odur. 'Kur'an Hazinelerinden" değerli dostlara sunmaya niyet ettiğim "Kur'an Serisi" kitapları da bunun için meydana getirilmiştir. Bu kitaplardan dört tanesi yayımlanmış olup bu da beşincisidir. Allah'a şükürler olsun! Kur'an'la ilgili bu projeyi sürdürmek ve uygun gördüklerimi "Kur'an Serisi" hâlinde okuyuculara sunmak niyetindeyim. Yüce Allah'ın çalışmamı kabul etmesini, doğruya yöneltmesini, yardım ve desteğini bağışlamasını dilerim.

Şüphesiz Kur'an, bakışların yöneleceği, üzerinde çabaların yoğunlaşacağı ve ömürlerin tüketileceği, hakkında akademik ve profesyonel her türden çalışmanın yapılacağı, kendisinden kural, temel, teori ve yöntemlerin çıkarılacağı kitapların başında gelmelidir. Evet, Kur'an, susayanları sulayan tatlı bir pınardır. Başvuranların tümünü doyuran tükenmez bol bir kaynaktır. Gelenlerin tümünü zengin eden ve isteyenlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayan zengin bir hazinedir.

Bütün çabalar Kur'an'ın bu hazinesine yönelse, onu asla tüketemez. Uzmanlıklarının, eğilimlerinin, bakış açılarının ve araştırmalarının çeşitliliğine rağmen bütün araştırmacılar Kur'an'a yönelse, içerdiği ilimlerin, ahkâm ve prensiplerin, ders ve anlamların, incelik ve yönlendirmelerin sonunu getirmeleri mümkün değildir. Öncekiler, sonrakilere neler bırakmamış ki!

Kur'an-ı Kerim'i şu sözleriyle niteleyen Hz. Ali ne kadar doğru söylemiştir! "Birtakım fitneler olacak. O fitnelerden kurtuluş Allah'ın Kitabı'yla olur. Size, öncekiler hakkında bilgi ve sonrakilerden haber vermektedir. Aranızda uygulayacağınız hükümler içermektedir. O hak ile batılı ayırır, uydurma değildir. Allah, ona uymayan zorbanın belini kırar. Ondan başka yerde hidayet arayanı Allah saptırır. O, Allah'ın sağlam ipidir. Hikmetli sözüdür. Sırat-ı müstakimdir. Hevesleri saptırmaz ve dilleri dolaştırmaz. Âlimler ona doymaz. Yeniliklerinin sonu gelmez ve tekrardan eski-
mez. Onunla söyleyen doğruyu söyler. Onunla amel eden kazanır. Onunla hükmeden adaletli olur. Ona çağıran, sırat-ı müstakimi bulur."

Kur'an'ın öyküleri çok ve çeşitlidir. Değişik sure ve ayetlerinde bulunmaktadır. Öykülerin kimi kısa bir görüntü ve kısa bir değinmeden ibaret iken, kimi orta uzunlukta bir görüntü veya görüntülerden oluşmakta, kimisi de çok görüntülerden ve tekrar eden değişik sahnelerden oluşan uzun öykülerden meydana gelmektedir.

Sâffât suresinde geçen Hz. İlyas ve kavmi öyküsü, kısa öyküye bir örnektir. Neml suresinde geçen Hz. Süleyman'ın karınca, İbî-bik kuşu, Sebe kraliçesi ve tahtı ile ilgili öykü de orta uzunlukta öykü örneğidir. Hz. Yusuf öyküsü de bir yerde bütün olarak verilen uzun öykü örneğidir. Ama Kur'an'ın Hz. Musa yerinde anlatılan Hz. Musa, Firavun ve İsrailoğulları öyküsü, değişerek tekrar eden uzun öykü örneğidir.

Kur'an öykülerinin bir de konu, kahramanlar ve olaylar yönünden dağılımı yapılmaktadır. Bu dağılım daha çok elinizdeki bu kitapla ilgilidir.

Kur'an öyküleri iki çeşittir:

- a) Peygamber öyküleri
- b) Peygamber olmayanların öyküleri

Ancak her iki çeşit öykü çoğu zaman iç içedir. Onun için birbirinden kesin olarak ayrılması imkânsızdır. Çünkü peygamber olmayanların öykülerinin bir kısmı peygamberlerin öyküleri kap-

samına da girmektedir. Onun için ikinci kısım öykülere bakarken, araştırmacı kendisini birinci kısmın olayları ve sahneleri içinde görür. Peygamber olmayanların öykülerini iki kısma ayırıyorum:

- a) İsrailoğullarının öyküleri
- b) Başkalarının öyküleri

Karun, Talut, Ashabu's-Sebt, Bakara ve Çöl öyküleri, birinci türün; Ashab-ı Kehf, Zülkarneyn, Lokman ve Âdem'in iki oğlu öyküleri de ikinci türün örnekleridir.

Kur'an öyküleri hakkında çok çalışmalar yapılmış ve kitaplar yayımlanmıştır. Bana göre bu kitapların en güzeli, Afif Abdulfettah Tabbara'nın Maa'l-Enbiyâ fi'l-Kur'ân kitabıdır. Bu kitaplar birçok dersler, öğütler ve anlamlar ortaya koymuştur. Allah, yazarlarının hepsinden razı olsun.

Bu sebepten iman, davet, cihad, ihlas, sebat, zafer, ilahî destek gibi konularda birçok katkılarımın olacağına ve Allah'ın izniyle bu alanda ekleyebileceğim birtakım bilgilerimin olduğuna inanmama rağmen, şu ana kadar Kur'an'da peygamberlerin öyküleri konusunda yazmaya niyetim olmadı ve özel bir çalışma yapmayı da düşünmedim. İleride ne olur bilemiyorum. Allah'ın tercihi en güzeldir. Bizler için en iyi olanı tercih etmesini, takdir etmesini, onunla bizleri mutlu kılmasını ve yerine getirmemize yardımcı olmasını dileriz.

Kur'an'da peygamber olmayanların öyküleri üzerinde durmayı tercih ettim. Çünkü şu ana kadar üzerinde yapılan metodolojik, bilimsel ve analizci çalışmaların az olduğunu gördüm. Ayrıca onlar üzerinde durmamız, Allah'ın takdir edeceği dersler, öğütler, anlam ve delaletleri çıkarmamızın da büyük bir ihtiyaç olduğunu gördüm. Bu araştırmayı, okuyucuların rahat okuyabilmeleri için iki kitap hâlinde yapmayı uygun gördüm.

Birinci kitap, Kur'an'da İsrailoğulları öykülerini içerirken; ikinci kitap ise İsrailoğulları dışında kalan öncekilerin öykülerini içerir.

Birinci kitapta dokuz ana başlık bulunmaktadır:

1. Kur'an'ın öykülerle ilgili söyledikleri: Bu bölümde, Kur'an'a göre öykülerinin en belirgin özelliklerini tespit etmeye, bu öyküleri anlatmasından Kur'an'ın amacını ve onların ne kadar yararlı olduğunu, onlardan çıkarılabilecek anlamları ve öğütleri belirtmeye çalıştım. Bütün bunları da Kur'an'ın ayetlerine dayanarak yaptım.

2. Öncekilerin öykülerini inceleme metodu: Bu metodu Kur'an'ın kendisinden, Resulullah'ın hadislerinden, konu üzerinde çalışan objektif ve sorgulayıcı âlimlerin düşüncelerinden çıkardım. Bu metoda bağlı kalmaya özen gösterdim. Çabalarının gerçeklik niteliği kazanması, insanlara gerçeği sunması, haktan çıkıp batıla düşmemesi, bilgiden uzaklaşp iddia ve masallara dalmaması için bütün araştırmacıları, yazarları, vaizleri, konferansçıları ve okuyucuları bu metoda bağlı kalmaya çağırdım.

3. Tâhâ ve Kasas surelerinde geçen Hz. Musa'nın annesinin öyküsü.

4. Mü'min/Gâfir suresinde geçen Firavun ailesinden inanan adamın öyküsü.

5. Kasas suresinde geçen Karun öyküsü.

6. Mâide suresinde geçen İsrailoğullarının çöl hayatı öyküsü.

7. Bakara suresinde geçen İsrailoğullarının inek kesmeleri öyküsü.

8. A'râf suresinde geçen cumartesi adamları öyküsü.

9. Bakara suresinde geçen Talut öyküsü.

Kehf suresinde geçen dört öyküyü ayrı bir kitapta vermeyi düşünüyorum. Bunlar Ashab-ı Kehf, İki Bahçe Sahibi, Musa ve Hızır ve Zülkarneyn öyküleridir. Yüce Allah'ın bizi desteklemesini dilerim. Çünkü yardım ve destek sadece kendisinden istenir.

Bu kitaptaki öykülere kapsamlı bakış yapılmış ve onlardan türlü dersler ve anlamlar çıkarılmıştır. Öyküleri incelerken şunlara dikkat ettim:

1. Öyküler Kur'an'ın anlattığı atmosfer içinde kalınarak incelenmiş, kapalı bir yönü açıklayan sahih hadislere başvurmanın dışında bu atmosferin dışına çıkılmamıştır. Kısaca, sahih ve kesin olan Kur'an ve sahih hadis kaynaklarıyla yetinilmiştir.

2. Herhangi bir konuyu açıklamak için İsrailiyat, mitolojik haber ve rivayetler kabul edilmemiş, kim söylemişse söylesin, Kur'an'ın açık ifadesine yahut sahih hadise dayanmayan sözler alınmamıştır. Çünkü Kur'an'ın ve sahih hadisin açıklamalarıyla yetinmek, hakkında sustuğu ayrıntı ve olaylar konusunda konuşmamak, doğruluğu ve sahihliği sabit olmamış sözlerle Yüce Allah'ın sahih ve doğru sözlerini açıklamanın haram olduğu, yalan haberler uyduran, kitabı ve tarihi tahrif eden Yahudi yalancıların söyledikleriyle öncekilerin bilinmeyenleri hakkında konuşmanın caiz olmadığına inanıyorum.

3. Öykülerin gerçekçi boyutlarına bakılmış, kimi örnek, görüntü ve unsurlarının çağdaş toplum hayatına uygun olduğu kadar, içinde yaşadığımız hayat gerçeklerinin ve olaylarının da bu görüntü, sahne ve unsurlara çok zaman uygun düştüğüne işaret edilmiştir.

4. Bu öykülerin pek çok dersler, ibretler, öğütler, gerçekler, prensipler, görüntüler ve bakışlar içeren gizli hazineler olduğuna, bu hazinelerin içerdiği bu şeylerin iman ve davet, ahlak ve eğitim-öğretim, siyasi ve ekonomik, askerî ve cihad, uygarlık ve insanlıkla ilgili çok yönlü olduğuna inanıyorum. Bu boyutların, yön ve anlamların bir kısmına işaret etmeye çalıştım, başarabildiğim ölçüde kavradıklarımı ve yakaladıklarımı tespit ettim.

5. Öykülerden iman, davet ve cihadla ilgili dersleri tespit etmeye, ilahî sosyal yasaları ortaya çıkarmaya ağırlık verdim. Çünkü günümüzde davetçi ve ıslahatçılar bunlara son derece muhtaçtırlar.

6. Kesin olarak inanıyorum ki ortaya çıkardığım bu dersler, ibretler ve anlamlar, öykülerin hazinelerinde sakladıklarının yanında anılmaya değmeyecek kadar az bir şeydir. Denilebilir ki okyanusun yanında bir damla yahut sahra kumunun yanında bir kum tanesi kadardır!

Öykülerin içerdiği ders ve anlamların tümünü yakaladığımı yahut belirttiğimi iddia etmiyorum. Aksine, bile bile değil, gücüm

yetmediğinden veya idrakim ulaşamadığından çoğunu Kur'an'ı düşünüp taşınarak okuyanlara, öyküleri üzerinde uzun uzun duranlara bırakmışımdır. Onlardan kendilerine nice şeyler bıraktığım gibi onlar da sonra gelenlere daha neler bırakacaklardır!

Talut öyküsünden dersler ve tespitler çıkarmaya çalışan şehid Seyyid Kutub'un şu sözlerini kendisiyle beraber tekrar etmek istiyorum:

“Öykünün içerdiği derslerin ve tespitlerin tümünü ihata edemiyoruz. Tecrübe ile anlaşıldığı gibi Kur'an ayetleri herkesin kalbine, içinde bulunduğu duruma ve ihtiyacına göre açılır. Bununla beraber yine de bir stoku kalır. Onu da değişik konumlarda belli ölçülerde kalplere açar.”

Bu ve diğer çalışmalarımı Yüce Allah'a yöneliyor, onu güzel bir şekilde kabul etmesini temenni ediyor, amellerin tartıldığı terazide benim için bir birikim saymasını, kıyamet günü kurtuluşa erenlerden kılmasını diliyorum.

Bu çalışmadaki doğruluk, hak ve hayırların Allah'tan olduğunu belirtiyor, bana başarı sağladığı için şükrediyor ve başarısını daha çok vermesini diliyorum. Çalışmadaki yanlışlık ve eksiklik -ki kaçınılmazdır- benden ve şeytandandır. Bundan dolayı Yüce Allah'a tevbe ve istiğfar ediyorum. Değerli okuyucuların bundan dolayı bağışlamalarını, bağışlanmam için Allah'a dua etmelerini ve yanlışlarımı bana bildirmelerini rica ediyorum.

Hamd Allah'ındır. Bütün güzellikler O'nunla tamam olur. Hz. Peygamber'e, yakınlarına ve ashabına da salat ve selam olsun!

Salah Abdulfettah el-Hâlidî
Suvaylh 01.12.7.1407 Hicri
26.07.1987 Miladi